

Tabore

BOG

NAROD

DOMOVINA

1979

EL FORTIN

Št. 3

TABOR je glasilo Združenih slovenskih protikomunistov • TABOR je last in vestnik Tabora SPB • Mnenje Tabora SPB predstavljajo članki, ki so podpisani od glavnega odbora • Izdaja ga konzorcij. Predsednik inž. Anton Matičič • Urejuje in odgovarja uredniški odbor glasila: za lastništvo Ivan Korošec, upravnik Božo Šušteršič.

TABOR is the voice of the Confederation of the United Slovene Anticommunists.

TABOR es el órgano de la Confederación de los Anticomunistas Eslovenos Unidos • Director: Ing. Antonio Matičič, Ramón L. Falcón 4158, Bs. Aires, Argentina.

Imprenta: Talleres Gráficos Vilko S.R.L., Estados Unidos 425, Buenos Aires, Argentina, T. E. 33-7213.

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 1.448.991

Naročnina: Argentina 5.000 pesov; Južna Amerika 5 dolarjev; Evropa-Avstralija 7 dolarjev; ZDA in Kanada 8 dolarjev (zračno paketi). Letalska naročnina za vse države: 12 dolarjev.

Naročila, reklamacije, nakazila, dopise in ostalo pošto pošiljajte na naslov: inž. Anton Matičič, Igualdad 1110, 1655, J. L. Suárez — Bs. As., Argentina, Telefon: 766-7513.

NAŠA NASLOVNA SLIKA:

Nadporočnik Ivan Šušteršič in domobranec Ciril Skebe — sedaj že oba pekojna — izmenjujeta vtise po veličastni domobranski zmagi na Javorici na Gorjancih februarja 1943.

PORAVNAJTE NAROČNINO!

Svobodni sveta,
združite se!
Za Boga,
Narod, Domovino!

Marzo 1979

BUENOS AIRES

Marec 1979

JUAN PABLO II EN AMERICA

El Papa Juan Pablo II ha venido a visitar a la América Latina, ha pisado y besado su suelo.

Es la primera vez en los largos años de la Historia de la Iglesia que un Papa comience, prácticamente, su misión pontifica en tierra americana.

Será, quizá, porque es aquí, en nuestro continente donde se encuentra casi la mitad de los católicos del mundo, fruto recogido hoy, gracias a la semilla sembrada por sacerdotes y religiosos cinco siglos antes.

Juan Pablo II quiso concientemente hacer el mismo recorrido que los primeros evangelizadores que vinieron a anunciar a Cristo Salvador, a defender la dignidad de los indígenas, a proclamar sus derechos, a promocionarlos como hombres y hermanos entre sí.

El Papa pronunció durante seis días en México 40 discursos, palabras dirigidas a los indígenas, a los habitantes de los barrios pobres, a los campesinos, al clero, a los estudiantes, a los niños y al pueblo todo.

De todos sus discursos recabamos en forma muy clara que Juan Pablo II entiende que necesariamente junto a la evangelización, debe ir la promoción humana por eso es que junto a las palabras en las cuales revalora tantas verdades, reivindica valientemente la dignidad del hombre y señala con absoluta claridad los males sociales que afectan a América Latina para indicar los rumbos a tomar para una más justa distribución de las riquezas.

Manifiesta en toda la profundidad de su corazón que se identifica con los dolores, las injusticias que sufre el pueblo más pobre.

Para toda América se ha convertido en el Papa de la esperanza, en el que todos esperan que reivindique sus derechos; pero también

tenemos que escuchar de él la obligación de cumplir con nuestro trabajo, cualquiera sea, porque el trabajo en sus múltiples fascetas es vehículo de personalización.

JANEZ PAVEL II. V AMERIKI

Papež Janez Pavel II. je obiskal Latinsko Ameriko, je hodil po njenih tleh in jih tudi poljubil.

V vsej dolgi zgodovini Cerkve je sedaj prvič, da Papež praktično začne svojo misijo na ameriških tleh.

Morda zato, ker je tu skoro polovica katolikov sveta, sad semena, katerega so pred petimi stoletji zasejali duhovniki in redovniki.

Zavestno je Janez Pavel II. hodil po poti prvih evangelizatorjev, ki so prišli oznanjat Kristusa Odrešenika, braniti dostojanstvo prvotnih prebivalcev, proglašati njihove pravice in jim pomagati pri napredku kot ljudje in bratje med seboj.

Papež je v Mehiki govoril 40 govorov, namenjenih prvotnemu prebivalstvu, prebivalcem ubogih okrožij, kmetom, duhovnikom, študentom, otrokom in vsemu ljudstvu.

Iz vseh njegovih govorov razvidno, da je Janez Pavel II. mnenja, da je potrebno, da mora skupno z evangelizacijo napredovati tudi človeštvo. Zato istočasno z besedami, s katerimi vrednoti toliko resnic, poudarja pogumno dostojanstvo človeka in jasno pokaže na socialne slabosti Latinske Amerike in nakaže pot k pravičnejši razdelitvi dobrin.

Z vso globino srca izraža sočutje s krivicami, ki jih trpi najubožnejše ljudstvo.

Za vso Ameriko je Janez Pavel II. postal Papež upanja, od katerega vsi pričakujejo, da bo branil njihove pravice; toda moramo poslušati tudi njegove besede o obvezah našega dela, katerega koli že, ker delo nas v svojih mnogostranskih oblikah pripelje do izgraditve osebnosti.

POZABLJEN PRAZNIK

Nekdo si je za naše zdomstvo izmislil oznako, ki je postala naš družbeni, gospodarski, kulturni in politični pojem: Slovenija v svetu. Brez pridržka smo ga osvojili vsi ne glede na razlike v pogledih, ki nas sicer ločujejo, ne razbijejo pa nikoli.

Slovenija v svetu!

Slovenija v svetu naj bi bila nadaljevalka tiste Slovenije, ki jo je trenutni režim v domovini ubil. Slovenija poštenjakov, Slovenija vzdržljivih garačev, Slovenija idealistov, Slovenija navzgor strmečih kulturnih ljudi...

Pa tudi Slovenija — nehvaležnežev, ki na svoje preroke, vodnike in dobrotnike pozablja, če jih celo ne opljuva še preko groba... —

Kako boli ta Slovenija!

Danes bi moral biti praznik Slovenije v svetu. Danes bi se v udobnih domovih Slovenije v svetu morali zbrati vsi trije rodovi Vetrinčev in pred praznično pogrnjeno mizo v hvaležni misli na tistega, ki jim je namesto sužnosti — če ne že grobov — omogočil to blagostanje, pobožno zmoliti: „Blagoslovi, Gospod, te darove, ki smo jih po Tvoji dobroti prejeli!“ Vsaj danes, če že ne vsak dan!

Danes namreč nekeje v Sloveniji v svetu obhaja svoj 85. rojstni dan primarij dr. Valentin Meršol...

Dr. Valentin Meršol?

Se ga ti, ki se ošabno prevažáš v luksuznem avtomobilu po širokih cestah svobodnega sveta, pa si na vetrinjskem polju trepetal v smrtnem strahu izobčenca — manj vreden kot smet —, še spominjaš? Ga tvoj sin, ki si ga najbrž samo zaradi njega sploh lahko spočel, da se je v velikem svetu lahko načrpal učenosti, zaradi katere lahko zviška gleda in celo obsoja vse, kar je tvoja generacija prestala — pa tudi tebe! —, sploh pozna? Bodo tvoji vnuki, ki morebiti več tvoje govorice ne razumejo, pa jih bo za vse čase tvoj priimek izdajal, da so Vetrinčji, vedeli, komu so zadolženi, da v premnogih primerih sploh žive?

Nehvaležna Slovenija v svetu!

Celo izmislila si si malike, da jih lahko častiš. Na svojega očeta si pozabila!

Če že vsaj njegove slike nisi obesila na častno mesto svojih zbirališč, da bi se pred njo lahko spominjala svojega izvora, vsaj danes poklekni in zmoli očenaš za njegovo dolgo življenje!

Danes je 85. rojstni dan primarija dr. Valentina Meršola.

18. februar 1979.

Dr. SK.

Iz preteklosti zajemimo nauke za bodočnost

(Govor podpredsednika F. Gruma na občnem zboru ZDSPB v Torontu 2. septembra 1978)

O naši boleči preteklosti smo že nešteto krat razpravljali; vendar se zdi, da še ne dovolj in da je prav in primerno, da si priključimo ponovno in ponovno v spomin tiste dogodke iz naše polpretekle zgodovine, ki so za naš narod bili tako usodni.

Bilo je 8. septembra pred 35 leti. Italijanska nebogljena vojska je kapitulirala in v Sloveniji javno nastopala s komunističnimi brigadami. Pod težo italijanskih topov so padle Grčarice in komaj devet dni kasneje

so se zrušili mogočni zidovi turjaškega gradu. Komunisti so s prevaro premagali branilce Turjaka, prelomili so dano obljubo o amnestiji in uprizorili v Sloveniji svoj prvi masovni pokol.

Boj legionarjev je bil končan... Na dan je stopil slovenski domobran in nastopil svoj boj za svobodo Slovenije.

Ko danes po 35 letih gledamo nazaj na tiste temne dni v letu 1943, se še vedno sprašujemo, zakaj? Zakaj je prišlo do tragedije Grčaric-Turjaka-Kočevja-Jelendola... Toda čim dalje smo od tistih dni, tem bolj objektivno lahko gledamo na razvoj in tem mirneje moremo danes analizirati, kaj se je dogajalo in zakaj se je naša narodna borba odigrala tako tragično.

Komunisti so vedeli, kaj hočejo; s partijsko disciplino so v kali zatrli vsako varianto v njihovih vrstah in pred seboj so imeli samo en cilj — cilj KP — priti do oblasti za vsako ceno. Skrbno so pazili na vse napake v nasprotnem taboru in v te razpoke zagozdili svoje zagozde do take mere, da jih ni bilo nikdar več mogoče popraviti.

Leto 1943 je resnično bilo usodno za slovenski narod. Komunisti, čeprav številčno mnogo šibkejši od legionarjev (1:3), so ne samo uničili številne naše postojanke, pač pa so zasedli večino podeželja in z naglico obilizirali moštvo za svoje brigade. Kaj je vendar bil vzrok za to usodo, katere ni nihče pričakoval? Odgovor se zdi, da je dokaj jasen. Naša naivnost in zaverovanost v zapadne zaveznike, naša razdvojenost in sektaštvo, pomanjkanje zvez z zunanjim svetom; to so bili faktorji, ki so tedaj zapečatili usodo legionarjev. Krivdo za padec Turjaka in Grčaric in za padec številnih drugih postojank v septembru 1943 nosimo mi sami.

Še predno je leto 1943 prešlo v zaton, je stopil na plan slovenski domobran. Ta vojska je bila v mnogočem drugačna kot je bila vojska vaških stražarjev. Bila je vojaško organizirana, enotna-vsenedrarna. Prav zaradi tega je slovensko domobranstvo bilo tako uspešno, zmagovito. Leta 1944 je bila partizanska sila v Sloveniji skoro enaka ničli.

Žal pa se je situacija spremenila v drugih predelih bivše Jugoslavije. Leta 1944 so se prvič uspešno pojavile partizanske enote v Srbiji in njih uspeh je bil končno kronan s prihodom sovjetskih čet v Srbijo in z zasedbo Beograda. Ako bi pred letom 1944 mogli svetu prikazati, da je partizanstvo lokalizirano na male predele Bosne in da jih v Sloveniji in Srbiji ni, bi zapad ne podprl njihovo gibanje v taki meri, kot ga je. Žal je bilo drugače in partizani so deloma s propagando, deloma z resničnim posegom znali prikazati zapadu, da imajo pod svojo kontrolo večji del bivše Jugoslavije in tako ni čuda, da so bili deležni podpore, ki so jo dobili, in ki jim je omogočila dosego njihovega cilja.

Kljub uspehom slovenskega domobranstva je Slovenija — spričo razmer v ostalih predelih in spričo mednarodne podpore partizanstvu — padla v komunistično suženjstvo. Zločinci so prišli na oblast, resnični borci za svobodo pa so bili prevarani, izdani in pomorjeni — po zaslugi zapada.

Sledilo je Vetrinje — slovenska narodna tragedija —. Tudi ob tej tragediji in po njej je jasno prišla do izraza naša kronična slabost. Nismo se znašli, nismo znali stopiti skupaj in enotno reševati narodni problem, ki smo ga imeli pred seboj. Po tragediji so nastale obtožbe; eden je dolžil tega, ta zopet drugega in tako dalje. Kdo je kriv Vetrinjske tragedije? Zdi se, da danes po pametnem presodku lahko z gotovostjo rečemo, da ne ena ne druga stran ali skupina ni kriva Vetrinjske tragedije. Vetrinje je bilo zapečateno že davno preje — tedaj, ko je zapad odločil, da bo stoodstotno podprl Tita; in to je bilo odločeno v tistih nesrečnih mesecih koncem leta 1943. Tedaj se je pisala in zabeležila naša usoda, tedaj, po peripetiji v septembru 1943 je bilo nakazano zadnje dejanje slovenske narodne tragedije... —

Kaj pa danes...? Poglejmo v naše naselbine, v naše organizacije in njihovo delovanje zadnjih 10 ali več let. Kaj bomo spoznali iz takih opazovanj? Emigracija je bila na kulturnem področju zelo pozitivna. Zgradili smo domove, cerkve, dvorane in še marsikaj drugega. V narodno-političnem delovanju pa smo ostali pritlikavci. Niti za las se nismo spremenili in še vedno tavamo v zmotah in težavah preteklosti izpred 30 in več let. Namesto, da bi se izučili iz napak preteklosti in iz izkušenj preteklosti gradili bodočnost, še izgubljammo čas in se izživljamo še vedno v problemih, ki so že davno zastareli. Bolečine in izkušnje preteklosti nas niso izučile. Tavamo kot izgubljene ovce in se izživljamo v nepomembnostih in v malenkostih.

Komunisti pa so na tekočem jasno jim je, kako mi delujemo, kako smo razdvojeni, kako malo smisla imamo za bodočnost. Kot nekdanj, so zopet začeli sejati ljulko med nas. Vedno glasneje nastopajo in med nas sejejo razdor, širijo svojo propagando in nas enostavno pritiskajo ob zid. Pri vsem tem mi molčimo. Nimamo korajže, da bi nastopili tedaj, ko v naših naselbinah širijo svojo propagando, razobešajo partijsko slovensko zastavo in se iz nas norčujejo. Mi molčimo, ker smo slabiči, ker se bojimo komu zameriti in ker smo pozabili, koliko je naš narod trpel in žrtvoval za svojo svobodo.

Tabor SPB že dve leti poziva slovensko javnost, slovenska društva, da bi skupno sklicali slovenski zdovski kongres, ki naj bi obrnil tok dogodkov med nami. Kljub pojasnilom, da zdovski kongres nima nobenega namena ustanavljati kako novo slovensko organizacijo, pač pa samo najti skupni imenovalac, na katerem bi se ves slovenski zdovski svet brez razlike lahko združil, ne moremo priti do sklicanja kongresa. O, kako potrebno je, da vsi zavzamemo enotno stališče do sedanje komunistične ofenzive in da najdemo način, kako učinkovito nastopiti proti „kulturnikom“-obiskovalcem domovine in do dela v družbi posameznih držav, kjer živimo.

Bratje in sestre, vprašam vas: ali naj dvignemo roke kvišku in se podamo? Ali naj obupamo in hodimo v razdvojenosti v bodočnost? Ne, ne

in stokrat ne! Ni še vse izgubljeno in skrajni čas je, da se zdramimo; naša dolžnost in naše poslanstvo je, da stopimo na plan, v boj za tiste svete ideale, za katere je narod daroval tisoče najboljših. Nismo sami, komunistična struktura se maje v svoji notranjosti, njih homogenost propada, med njimi vstajajo klicarji svobode.

Bratje, na plan! Ne glejmo na to, kdo nas kliče in poziva, kdo daje iniciativo za vseslovenski kongres; to ni prav nič važno! Kar je važno, je to, da najdemo skupno točko, na kateri bomo — vsi eno!

Na nas je vrsta sedaj!

ZA ČIŠČENJE POJMOV

KDO DELA RAZDOR?

Na kritično razpravo dr. Stanka Kocipra „Majav spomenik“ (Tabor, št. 10-11/1978) o 3. knjigi življenjepisa škofa dr. Gregorija Rožmana, ki jo je napisal dr. Jakob Kolarič, smo prejeli in izsledili vrsto odmevov, izmed katerih na tem mestu priobčujemo naslednje. — Op. ured.

VESTNIK št. 1-2-3/1979

(Poglavje: Brali smo in pripominjamo, str. 52-53)

Nekdanji adjutant generala Rupnika, diplomirani pravnik Stanko Kociper, je v TABORU št. 11-12/78 objavil obsežno in dokaj ostro kritiko o III. delu Kolaričevega življenjepisa o škofu Rožmanu. Da je presoja tega čela s strani kritika res huda, kažejo npr. naslednji stavki:

„Nimam praktično možnosti, da bi s podrobno analizo, z naštevanjem vseh protislovij, s prikazovanjem nelogičnih sklepov, z razkrivanjem nevzdržnih pravnih razlag, pa z razgaljanjem vseh fantastičnih izmišljotin in celo potvorb v tako obsežnem tekstu to svojo sodbo vsestransko upravičil.“

Na isto hudo sodbo kaže citat argentinske pisateljice M. I. Biedma de Ungaro, ki ga navaja rekoč:

„Na nesrečo... je kleveta ujma, za katero uničenje je potrebno mnogo časa in jo je strahotno težko pobijati.“

V zvezi s tem citatom in v sklopu svoje kritike tudi Kociper veruje, da „resnica končno vendarle laž vselej premaga!“ (Za naš okus in po naši vednosti dopuščamo še to možnost, da se nekdo lahko tudi zmoti. Tako mislimo, ne da bi se bali, da bi nas kdo imel za naivne.)

V podobnem tonu so zapisane tudi tele vrstice:

„Zdomskim političnim omizjem zapriseženi zgodovinopisci pa so za

nedorastlim vodstvom kot ovni zdrveli na komunistične limance o kolaboraciji (zato obupni naporu kazanja „čistih rok“), s katerih se tudi ne morejo odlepiti, če nočejo porušiti vseh mitov preteklosti.“

Ali pa: „...Dr. J. Kolarič CM temu delu ni dorastel, ali pa mu ni bil več kos... (njemu) je pri tem občudovanja vrednem naporu primanjkovalo troje osnovnih danosti: pravičnega razumevanja problematike ob tisti usodni 'prelomnici časa', potrebnega obzorja in kritične metode obdelovanja.“

In pozneje: „...škofu dr. Gregoriju Rožmanu se je približal z miselnostjo in obzorjem vaškega kaplana...“ „...Nekako nujno (je) moral najbolj spodrsniti pri zbiranju in obdelovanju gradiva, kjer je dokazal vsaj popolno pomanjkanje vsakršne kritičnosti.“

Spet drugod pa:

„Ker pa mu poleg drugih danosti preveč očitno primanjkuje strokovne pravniške podkovanosti ali vsaj miselnosti, in zato po drugi strani v gradivu, ki ga uporablja brez vsakršne kritičnosti, razsipa z obdolžitvami drugih... dosega ravno nasproten učinek.“

In še:

„...ker je povrh dr. Jakob Kolarič CM dokazal že za take vrste delo nedopustno pomanjkanje čuta za kritično selekcijo, mu je knjiga narastla v utrudljivo gmoto, kakršno je zakopčil s čenčami, klevetami in drugimi stvarmi...“

Ostrina tega kritičnega zapisa se pokaže tudi tule, ko pravi: „... (dr. J. Kolarič) ne pozna ali noče poznati niti notornih zgodovinskih dejstev. Saj je namesto njih — s cerkvenim dovoljenjem! — o njem v svoji knjigi nagrmdil toliko obdolžitev, klevet, blaga in gnoja...“ (naša misel na rob: prepričani smo, da ni dopustno z logičnega vidika in menimo, da tudi ne s pravniškega, prisojati cerkvenemu "imprimatur" namena, kot ga jurist Stanko Kociper tukaj pojmuje in tudi zatrdi.)

Toliko o tonu te kritike, za naše razmere nenavadne in presenetljive, kar jo napravi, če ne že popolnoma, vendarle zelo, zelo negativno, in potemtakem v pravem nasprotju s pohvalnimi ocenami iz drugih publikacij. Tak kontrast pa marsikaterega bralca, če že ne spravi s tira, pa prav gotovo začudi.

Mi smo prišli do sledečega, splošnega zaključka: kritik dr. Stanko Kociper, čeprav sam skromno govori o „svojih pač skromnih pravniških sposobnostih“ je nedvomno eden od najbolj poklicanih — če se ozremo samo na celo vrsto trditev in dokazil in splošno miselnost, ki preveva to kritiko — ljudi (in ne samo iz emigracije!), da pristopi brez vsake bojazni k delu, iz katerega bo zrastle kar najbolj prava podoba generala Rupnika. ene izmed osrednjih osebnosti naše protikomunistične borbe. Pri takem delu pa bi se mu istočasno nudila prilika za natančnejšo ali popolnejšo oznako osebnosti in dela škofa dr. Gregorija Rožmana. Poleg vseh svojih

vrnin in izkušenj, razpolaga najbrž tudi s celotnim arhivom, ki ga je sam upravljal med revolucijo.

Če se Kociper za tako delo odloči in je upati na uspeh v doglednem času, ne dvomimo, da bo naletel na vsakovrstno sodelovanje v najširših krogih slovenskega zdomstva in mu ne bo manjkalo denarnih prispevkov niti za pripravo samo niti ne za izdajo v tisku tega prepotrebne delo. Ko bi imeli tak opus v roki, bi bila konfrontacija z dr. Kolaričevim življenjepisom o dr. Rožmanu nekaj edinstvenega. Iz take primerjave bi šele lahko razvideli, v koliko se ostrina Kociprove kritike upraviči.

Ta misel — dati pobudo za življenjepis generala Rupnika — se nam je ponudila, medtem ko smo iz Kociprove kritike Kolaričeve knjige skušali izvabiti glas iz druge platí zvoná, in to je tudi namen tegale našega komentarja. Marsikaj zanimivega pove in marsikaj samo nakaže dr. Stanko Kociper; in marsikaj — da nam bi bilo treba, — bi mi drugače zapisali, a smo se omejili skorajda le na zgoraj zapisano pobudo.

Od tém, ki si jih Kociper, čeprav pogosto, vendar samo tangencialno dotika (to je, brez večjih bolj konkretnih ali določnejših podatkov), vzbuja posebno pozornost, kadar govori o „novih silah“, katerim naj bi „moral odstopiti mesto v slovenski družbi določen strankarsko-politični sistem, ki je hromel med domobransko vsenarodno revolucijo“; ali spet drugič, ko sproži misel o konceptu „novega Slovenca“, pa tudi takrat, ko omenja maloverjeten vpliv, ki bi ga mogla imeti na močno osebnost generala Rupnika „okolica samih mladih in zato ambicioznih ljudi“ (Po oznaki, ki naj bi jo širili nasprotniki te skupinice) itd. Pisec teh vrstic je bil med revolucijo celo mlajši od dr. Kocipra in, čeprav je takratna dogajanja z vso pazljivostjo opazoval, ga vendar ne zadovolje tako posplošene in nedoločene omembe. Da ne govorimo o mlajšem rodu, kateremu je treba povedati stvari, ki se starejšim zde same po sebi umevne.

Ker urednik Vestnika sploh ne omeni, da bi bila v Kolaričevi knjigi sploh kakšna (zares huda!) krivična obdolžitve, kleveta ali celó falzifikat, na kar šele je dr. Stanko Kociper v svoji razpravi zapisal z dokumenti in neovrgljivimi argumenti podprte citirane stavke, bi seveda bil vsak komentar z naše strani nesmiseln. — Op. ured.

J. P. — T. B.

PONAREJENI BANKOVEC

Že nekaj let v reviji Vestnik zasledujemo poglavje „Brali smo“, kjer so bili nekaj zapisani resni in ugledni članki iz drugih publikacij, kar je povečalo pestrost revije, ker vsi nimamo priložnosti, brati originale. V letu 1978 pa je revija Vestnik gornjemu naslovu poglavja dodala še:

„in pripominjamo“, da tako izvlečkom iz drugih publikacij dodaja še svoje pripombe.

Pisec tega poglavja — urednik —, ki se največkrat imenuje „mi“, gotovo živi v veri, da so te pripombe resne in celo duhovite; v resnici pa so največkrat zaradi neduhovite zafrkljivosti neznosno neprebavljive in skupine tistega dela protikomunističnih bojevnikov, katerih glasilo je Vestnik, nedostojne.

V Vestniku 1-2-3/1979 mi je padlo v oči, kako se je pisec — oziroma „mi“ — poizkusil poigračkati z razpravo „Majav spomenik“, v kateri je dr. Stanko Kociper podvrget kritični oceni samo nekatere navedbe v knjigi dr. Jakoba Kolariča „Škof Rožman — III. del“.

Urednik Vestnika — „mi“ — ne omeni niti naslova Kociprove razprave; kot da bralci njegove revije tega ne smejo zvedeti. Tudi imam vtis, da pisec dr. Kolaričeve knjige sploh ni prebral, ampak se opira samo na Kociprovo kritiko. Zato iz celotnega članka iztrga samo posamezne stavke, ne da bi omenil v kakšni zvezi so bili napisani, in je tako pustil bralca namenoma v nevednosti, na kaj se nanašajo. V zvezi s citatom, da „resnica končno vendarle laž vselej premaga“, je pa naravnost ciničen: „Za naš (čigav? — op. pis.) okus in po naši (čigavi — Op. pis.) vednosti dopuščamo še to možnost, da se nekdo lahko tudi zmoti. Tako mislimo, ne da bi se bali, da bi nas kdo imel za naivne.“ — Ker pa je, poleg drugega, zavestna uporaba očitnega falzifikata v dr. Kolaričevi knjigi lahko vse kaj drugega kot — zмота, lahko na gornji cinizem odgovorim, da imam urednika Vestnika — in „nje“ — za vse kaj drugega kot — naivne...

Rad verjamem, da Kociprov članek marsikomu ni všeč. S tem pa nikakor ni rečeno, da ga njegov — ton „napravi, če ne že popolnoma, vendarle zelo, zelo negativnega“! Dejstvo namreč je, da dr. Kociper svojega „ostrega“ spisa ni napisal brez vzroka; in če je uredniku Vestnika — „za naše razmere nenavaden in presenetljiv“, se bomo „mi“ in „naši“, v katerih imenu nastopa, že morali na tak ton navaditi, če bodo o generalu Rupniku še vnaprej tako pisali, kot je pisal dr. Jakob Kolarič, odnosno, kot o njem piše določena klika emigrantov že nad 30 let... Kdor pa dr. Kolaričevi knjigi daje pohvalno oceno, se ne strinja samo s sramotenjem pokojnega mučeniškega generala Rupnika — in s tem s sramotenjem pobitih tisočev domobrancev, ki jih je on priklical v življenje —, temveč je celo do samega škofa neiskren, ker odobrava njegovo v tej knjigi za večne čase — zmaličeno podobo.

Da je bila knjiga natisnjena s cerkvenim doovljenjem (Da bo bolj — učeno: „Imprimatur“!), ne more nihče zanikati. Dr. Stanko Kociper pa nikjer ne trdi, da bi cerkvena oblast tudi do podrobnosti poznala vsebino nad 1000 strani debele knjige. Zato je edina možna razlaga, da je v spoštovanju do škofa Rožmana nasledla svojemu stanovskemu članu, ki je njeno zaupanje zlorabil.

Nadalje urednik Vestnika dr. Kocipru predlaga, naj napiše „opus“ (!?) o generalu Rupniku, katerega bi „konfrontirali“ (slovensko: soočili) s knjigo dr. Kolariča in tako „šele zatrdno razvideli, v koliko se ostrina Kociprove kritike upraviči“. — To je zares edinstven predlog! Dr. Stanko Kociper je že leta 1960 izročil Vestniku za natis svojo dokumentirano knjigo spominov na tista leta. Zakaj urednik Vestnika ni poizvedel med svojimi „mi“, zakaj knjiga ni takrat izšla? Gotovo mu tudi ni nepoznano (kot uredniku mu ne bi smelo biti!), da je vsaj od leta 1964, ko je izšla prva številka revije Tabor, pa do današnjega dne, bilo o generalu Rupniku in njegovem delovanju napisane veliko resne in dokumentirane literature — takorekoč od samega rojstva pa do njegove mučeniške smrti. Da navedem samo en primer: „Slučaj generala Rupnika“, kjer je iz njegovega lastnega zapisa med drugim popisano tudi njegovo srečanje z ministrom Miho Krekom in kaplanom Jožetom Godino v taborišču Cesennatieu v Italiji. — Kogar je slučaj generala Rupnika zares pošteno zanimal, se je o njem lahko dodobra poučil in se še vedno lahko pouči. Isto velja za teme, „ki se jih Kociper, čeprav pogosto, vendar samo tangencialno dotika“. Kar nas je še domobrancev, ki smo v tistih letih prišli za orožje samo za Boga - Narod - Domovino — pa za nikogar drugega!! —, so nam vsi ti in še premnogi drugi pojmi, ki se jih dr. Kociper niti tangencialno ne dotika, popolnoma jasni in razumljivi, pa tudi mlajšemu rodu, v kolikor se hoče resno pozanimati za probleme naše medrevolucionarne polpreteklosti.

Za konec samo še tole:

V Vestniku že dalj časa izhaja razprava „Dr. Cigan in Črna roka“, kjer neki g. M. B. upravičeno brani dr. Cigana — še vse bolj „ostro“ kot dr. Kociper Rupnika! — pred Vidičevo knjigo „Po sledovih črne roke“ Če urednik Vestnika ne uporablja enega pravila za dr. Cigana — in seveda predvsem za „naše“! —, drugega pa za generala Rupnika, ki očitno ne spada med „naše“ — kljub vsemu, kar je storil in pretrpel za vse nas! —, potem naj mu iz te razprave navedem dobesedno, kar je izšlo v isti številki na str. 37:

„Zgodovinar, ki se mu dokaže, da je med svoje zgodovinske trditve večkrat hote ali nehotе pomešal kak napačen podatek, da je namreč kako neresnico prikazal kot zgodovinsko resnico, izgubi vse zaupanje in zbije dno vsem svojim trditvam. Kakor izgubi vso vrednost ves šop bankovcev, če se je odkril med njimi le en ponarejen. Nobena banka in noben trgovec ne bo sprejel nobenega od teh bankovcev, dokler strokovnjaki niso vsak bankovec posebej pregledali in preverili, če slučajno ni ponarejen.“

Kaj naj porečem na to? — Po morali Vestnika in tistih „mi“, v katerih imenu se razpisuje njegov urednik, velja to merilo samo za Vidica in dr. Cigana, za dr. Kolariča in gen. Rupnika pa ne???

Sapient! sat!

Prepričan pa sem, da se bodo tudi za našo zgodovino med leti 1941-

1945 našli strokovnjaki — ni važno kdaj! —, ki bodo dokončno razčistili in razbili popačen in ponarejen prikaz te dobe z ene in druge strani, in bodo dogodki in osebe, ki so tem štirim letom dale svoj pečat, prikazane pošteno in pravično. —

— — — — —

Da smo si na jasnem: Leta 1962 je bil dr. Franc Bajlec s svojim „gradivom“ v Vestniku, sedaj je dr. Jakob Kolarič, ki ga zopet Vestnik jemlje v zaščito! Kje torej se nahajajo krivci za — razdor med protikomunističnimi borci?

Samo en dokaz izmed naštetih:

Urednik Vestnika, ki včasih celo zatrdi, da je tudi bil — domobranec (verjetno v kaki skupini „Marijinega vrta“ v Ljubljani!), je iz spominskega govora za pokojnim gen. Rupnikom, ki ga je dne 3. 9. 1978 imel ppolk. Emil Cof pred spomenikom padlim na Ramón Falcónu v Buenos Airesu in ga je njegov Vestnik prinesel v štev. 10-11-12/1978, izpustil 10 zapovedi slovenskega domobranca, katere je sestavil gen. Rupnik in so izšle jeseni 1944 v posebni knjižici. Zakaj je to storil? Jih naročniki in bralci Vestnika širom sveta niso smeli brati? Se mu ne zde dovolj primerne in lepe? Bi jih on — ali „mi“ — sestavili bolje? Ni pomislil, da je to pomanjkanje vsaj pietete do pok. vrhovnega poveljnika slovenske domobranske vojske in neolika z ozirom na govornika, ki jih je prisotnim zelo jasno in posebej glasno povedal? Saj je govor sicer dobesedno prinesel! — Ali tak vsaj nelojalni — da ne rečem kaj drugega — postopek vodi do toliko pridiganega — zopetnega zedinjenja protikomunističnih borcev?? — —

KLIC TRIGLAVA, štev. 467-468, leto XXXI, London, 23. 12. 1978

GENERAL RUPNIK IN ŠKOF ROŽMAN

Dr. Stanko Kociper zavrača pisanje č. g. Jakoba Kolariča

Od političnega sodelavca

Lani je v Celovcu pri Mohorjevi družbi izšel III. del dr. Kolaričevega življenjepisa škofa dr. Rožmana („Škof Rožman — Duhovna podoba velike osebnosti na prelomnici časa“). Peter Urbanc je o tem pisal v oktobrskem KT. Na knjigo se je v zadnji (okt.-nov.) številki TABORA obširno ozrl tudi dr. Stanko Kociper, zet pok. generala Rupnika. Po njegovem mnenju je škofova osebnost v knjigi, kolikor zadeva medvojno dobo „zmaličena“. Dr. Kociper je mnenja, da je dr. Kolariču primanjkovalo pravilno razumevanje problematike ob tisti usodni prelomnici časa, potrebnega obzorja in kritične metode obdelovanja. Med vojno v osnovi ni dejansko šlo za nobeno osvobodilno vojno in kolaboracijo, ampak je šlo le za komunistično revolucijo, torej za golo borbo za oblast. „Osvobodilna vojna“ je bila

revolucionarjem le pretveza, da so lahko sprovedli svoj namen in dosegli svoj cilj, pretveza, ki ji je narod v veliki meri že tedaj nasedel, in ji mnogi doma, za mejami in v zdomstvu nasedajo še zdaj. V tem je glavna dr. Kolaričeva napaka, zato je izhodišče obravnavanja dr. Rožmanove medvojne vloge v osnovi zgrešeno, trdi dr. Kociper in pri tem postavi avtorju nekaj pomembnih vprašanj glede škofovih odnosov do okupatorja in Osvobodilne fronte.

Druga zamera dr. Kolariču velja, kako — očitno iz strankarsko-političnih razlogov — obravnava generala Rupnika. Tu je gotovo dr. Kociper močan, ker iz prve roke pozna odnose med škofom in prezidentom, in ker poseduje izvirne dokumente, ki jih v nekaj primerih tudi navaja. Z njimi ne samo zavrača dr. Kolariča in njegove informante, ampak te tudi označi za klevetnike: ena takih klevet je, da je general „hotel poslati domobrance na vežbanje v Nemčijo“, da je bila domobranska prisega „ideja generala Rupnika“, in da je bil general „nemški vazal“. Višek tega kritičnega članka je, ko dr. Kociper na originalu dokaže, kako so v klerikalni kuhinji v Clevelandu skuhali škofovo voščilno velikonočno pismo prezidentu Rupniku. Ta falzifikat seveda postavlja pod vprašaj mnoge v knjigi navajane citate in izjave, od katerih se dr. Kociper dotakne le nekaterih in tudi pove, da je on delno na dr. Kolaričevo prošnjo temu poslal šest dokumentov, ki pojasnjujejo odnose med škofom in prezidentom, pa jih avtor ni objavil; med temi je bilo tudi originalno velikonočno pismo.

Dr. Kociper omenja, da se mu je dr. Kolarič zahvalil za poslane dokumente in obljubil, da bo „verjetno še mogel navajati v 3. knjigi“, kar je dr. Kociper poslal, čeprav so v tiskarni že stavili tekst, a ga je dr. Kolarič še moral pregledati. Dr. Kociper je mnenja, da bi avtor moral očitno razliko med originalom in falzifikatom vsaj omeniti v opombah, če je že bilo tehnično nemogoče spremeniti glavni stavek. Saj je v opombah navajal tekste, ki jih je prejel pozneje kot pa Kociprovo pismo.

Dr. Kociper ima glede tega prav. Če je šlo za tako očitno falzifikat, ki v knjigi stvarnost spreminja v fantazijo, da norečem kaj drugega, potem bi bilo treba tisti del knjige predelati ali spremeniti ali opustiti. Nobene škode ne bi bilo, če bi knjiga zaradi tega izšla pozneje. Kakor stvari stoje zdaj, je s to knjigo dr. Kolarič storil največjo uslugo Frančku Sajetu, „zgodovinarju“ na oni strani.

Franček Saje je zares dr. Kolaričevo knjigo že uporabil za povod, da je v ljubljanskem Delu prav na osnovi Kolaričevih „pričevanj“ v vrsti nadaljevanj objavil feljton, v katerem zopet obdeluje „belogardizem“ v letih 1941-1943. — Na osnovi tega Sajetovega feljtona je potem tudi Živko Gruden celo v zagrebškem VUS-u priobčil kar 14 nadaljevanj pod naslovom „Radjanje belogardizma u Sloveniji.“ — Op. ured. Tabora.

DEJSTVA SO NEDOTAKLJIVA — KOMENTAR JE SVOBODEN

Članek dr. Stanka Kocipra „Majav spomenik“, objavljen v oktobrsko-novembrskem TABORU, o čemer poročamo na drugem mestu, ni samo v toliko zanimiv, v kolikor odkriva nasprotno verzijo o značaju generala Rupnika, ampak tudi kot opozorilo, kakšnega ponarejanja zgodovinskih dokumentov so nekateri naši politikanti zmožni.

Vsak ima vso pravico, da se strinja z Rupnikovo politično zamislijo ali jo odkloni. Toda nihče nima pravice, da bi brez tehtnih osnov in dokazov ali pa celo s ponarejenimi „dokumenti“ blatil generalov značaj. To je naša stara črno-bela nesreča, ki iz včerajšnjih junakov ali vodnikov preko noči napravlja ali skuša napraviti izdajalce in nepridiprave. General Rupnik je samo zadnji v vrsti takih politično-kulturnih primerov, od katerih najbolj izstopa oni deželnega glavarja dr. Šušteršiča na nacionalni in goriškega dr. Sfiligoja na pokrajinski ravni. Takšno početje ni samo amoralno; je politično samomorilno, ker ponareja narodovo zgodovino na eni strani, na drugi strani pa ustvarja mitologijo okoli trenutnih narodnih veljakov, ki so po hrbtu zavrženih priplezali na vrh, da bodo jutri, ko bodo odigrali svojo vlogo, tudi sami zavrženi in oklevetani, čisto po tisti narodni „ti očeta do praga, sin tebe čez prag.“ Narod, ki tako spoštuje svoje može, ki so ga vodili v težkih časih, ne bo nikoli sposoben ohraniti svoje svobode, če je bo kdaj deležen!

Ob tem falzifikatu pričakujemo javnega pojasnila od avtorja č. g. dr. Kolariča, zakaj ga je sprejel in objavil, odnosno mu je nasedel, ko je vendar imel na razpolago dr. Kociprovo verzijo in dokumentacijo. Prestopek je tem težji, ker je pod silo okoliščin vmešana v publiciranje takega falzifikata tudi častitljiva bratovščina sv. Mohorja, ki je Rožmanovo knjigo izdala.

Socialna prekucija

V celoti se strinjamo z dr. Kociprom, da je v pogledu komunistov zgrešeno obravnavati medvojne dogodke kot narodno-osvobodilno borbo: komunistom je od vsega početka šlo za socialno revolucijo, kar danes že tudi sami priznajo (npr. Broz na beograjski televiziji maja meseca). V to revolucijo so pod pretvezo „narodno-osvobodilne borbe“ prevarantsko vključili večino naroda, ki jim je nasedla. Takšno stališče zagovarjamo v našem listu od vsega početka.

Vendar pa tega ne gre zamenjati ali pomešati z nečim drugim: Zaveznikom, ki naj bi po zmagoviti vojni krojili usodo sveta, ni bilo v totalni vojni mar takšnih komunističnih manevrov; grobo rečeno, šlo jim je za to, kdo bo „pobil več Nemcev“. S tem bi demokrati morali računati ves čas vojne in temu primerno vključiti svoj problem v svetovnega. V takšnem okviru je potem treba gledati razne napore za utrditev demokratskega odporniškega gibanja proti Nemcem, ki na žalost niso dovolj

zgodaj dobili zadostne podpore med nekomunističnimi političnimi silami. Kakor je domobranstvo posledično postala organizirana oblika spontanega narodnega odpora do komunistične revolucije, je moralo biti od samega začetka jasno, da **pred svetom** domobranstvo ni moglo biti političen odgovor komunistični ali od komunistov vodeni „osvobodilni“ borbi. Nismo povsem gotovi, če je bilo jasno generalu Rupniku, a zagotovo vemo, da so nekateri politiki med vojno igrali na karto ločenega miru Zahodnih zaveznikov z Nemci in pri tem „izgubili vojno“. Če je na kaj takega računal tudi general Rupnik, to še vedno ne bi smelo biti razlog za njegovo klevetanje in poniževanje, tem bolj, ker je pri reševanju tega, kar se je nazadnje sploh dalo rešiti, mož v naprej več ali manj zastavil svojo glavo, da so si jo mnogi drugi mogli rešiti. Po vsem, kar nam je doslej znanega, je generala mogoče s političnega vidika kritizirati, češ da dogajanj v domovini ni gledal dovolj z globokega vidika, odnosno da so nekateri njegovi sodelavci prestopili mejo dopustnega. A pri tem še vedno ostaja nejasno ali nerazčiščeno, v kolikor bi general mogel postopati drugače, da ne bi postavil na kocko svoje naloge in vloge, ki jo je zavestno in na predlog samega škofa Rožmana sprejel nase.

Dr. Kociper bi storil uslugo zanamcem, ki edini bodo končno mogli pred zgodovino soditi o medvojni dobi, če bi tem vprašanjem posvetil nekoliko več pozornosti. Naš list mu rade volje stavlja za to svoj prostor na razpolago.

Čeprav bi nekatere sodbe urednika KT potrebovale obrazložitve, se spričo tehtnosti njegovih izvajanj vzdržujemo vsa-kršnega komentarija. Dovolili bi si pripomniti samo, da dr. Stanko Kociper tem vprašanjem že posveča vso svojo pozornost vsa dolga leta našega zdomstva. Če nas spomin ne vara, je to storil tudi že na straneh Klica Triglava, kjer bo prav gotovo tudi v bodoče rad sprejel urednikovo ponudbo, kadar bo priložnost tako nanekla. — Op. ured. Tabora.

ZA ZGODOVINO

USODNI DNEVI – USODNI KORAKI

(Nekaj gradiva iz arhiva izvirnih dokumentov.)

Dnevnik dr. Stanka Kocipra, adjutanta in osebnega tajnika prezidenta
generala Leona Rupnika

(Nadaljevanje)

2. maj 1945

Še v Rupnikovi prisotnosti — okrog 2. ure zjutraj — je general Rösener takoj narekoval posebno povelje, s katerim je razpusil nemški

organizacijski štab (Aufbaustab) in prepustil samostojno vrhovno poveljstvo nad slovenskim domobranstvom generalu Rupniku.

Tako je nastala prva samostojna slovenska narodna vojska!

In gen. Rupnik, ki je v najtežjih časih slovenske zgodovine stal na na čelu slovenskega naroda, je bil njen prvi poveljnik!

Ob 8. uri zjutraj je prezident gen. Rupnik že v svojstvu vrhovnega poveljnika samostojnega slovenskega domobranstva — slovenske narodne vojske poklical v vladno palačo polk. Franca Krenerja, dosedanega poveljnika organizacijskega štaba v sklopu Rösenerjevega štaba, njegovega pomočnika ppolk. Milka Vizjaka in načelnika štaba stot. Ivana Drčarja.

Priobčil jim je, kaj se je v teku noči zgodilo. Naznanil jim je, da bodo napredovali, in razkril, kakšen bo sestav domobranstva in njegova nova organizacija (polki), temelječa na neodvisnosti od Nemcev. Opozoril jih je, da pričakuje od njih, da mu bodo stali ob strani, ker čas zahteva, da pustimo vse druge interese in pljunemo v roke, da izpeljemo narod in domobranstvo s čim manjšimi žrtvami iz hudega položaja, v katerem se nahajamo.

Pri navzočih general ni bil deležen nobenega razumevanja. Sprejeli so novico o samostojnosti domobranstva in njega preorganizaciji povsem skeptično.*

Polk. Krener je skomignil z rameni in se namrdnil: „Gospod general..., moram vas opozoriti, da tudi to ne more rešiti situacije. — Narodni odbor mora prevzeti oblast, oklicati samostojno Slovenijo in pozvati Angleže...“

Gen. Rupnik: „Franc!...! — Lepo te prosim, bodi pameten! — Mi smo vendar vojaki in se ne moremo trapiti s političnimi verjetnostnimi računi! — Narodni odbor naj to ilegalno naredi! Saj jim je Rösener rekel, da bo njihovo delovanje spregledal! Mi vojaki pa glejmo samo na to, kaj bomo dosegli z orožjem in železno disciplino!“

Polk. Krener: (Zopet skomigne z rameni. „Preklet... — Ne vem...“

Ker se je približala ura, za katero je gen. Rösener povabil novo samostojno slovensko domobransko poveljstvo v svoj štab, je gen. Rupnik sestanek končal. Ko je odhajajočim stiskal roke, je samo ponavljal:

„Fantje..., na delo! — Samo na delo! — —“

Kmalu nato sem tudi gen. Rupnika spremljal na konferenco z Rösenerjem.

Gen. Rösener je slovenskim častnikom prebral povelje o razpustu nemškega organizacijskega štaba (Aufbaustab) in jim objavil, da v svojstvu vrhovnega poveljnika okupacijskega področja (Wehrkreis XVIII) nima no-

* Seveda; saj so imeli svoje čine zaradi sodelovanja pri Narodnem odboru že tam bolje zasigurane, ker jim je bilo vendar dano jamstvo zanje tudi pri Angležih, ki naj bi na poziv Narodnega odbora nemudoma vkorakali v Ljubljano...

benega pomisleka proti novi preorganiziranosti slovenskega domobranstva v močnejše operativne enote — polke in razširitvi območja samostojne slovenske poveljniške oblasti tudi na Gorenjsko.

Predmet nadaljnjega razgovora, ki je trajal vse do opoldne, je bila oborožitev in operativne naloge domobranstva spričo dane situacije.

Pri tem delu razgovora nisem bil več prisoten. Vrnil sem se v vladno palačo. (Sledi)

T. S.

KAJ MISLI KISSINGER?

Zadnje mesece preplavljajo svet poročila o množičnem begu prebivalstva iz Vietnama. Na stotisoče ljudi poskuša na vsak način in za vsako ceno zapustiti komunistični Vietnam. Na stotine ladij vseh vrst in velikosti, splave in preproste čolne uporabljajo begunci, da bi ušli izpod rdečega terorja. Več kakor polovica teh ladij se razbije ali potopi na voznji preko viharnega morja, ki stalno naplavlja v Tailandiji, Malaziji in drugod prazne ali razbite čolne, kjer so se ljudje ponesrečili ali izgubili življenje.

Tisti ubežniki, ki so uspeli priti čez morje, si navadno rešijo le golo življenje. Vse, kar so doma imeli, je za nje izgubljeno. Teh revežev se nato na vse kriplje otepajo vse države in jim dostikrat niti ne dovolijo izkrcanja, temveč jih odženejo od brega kljub obupnemu stanju, v katerem se begunci nahajajo. Teh tragedij ni ne konca ne kraja.

Nekateri teh beguncev si sami pripravljajo beg in dobijo čolne od ribičev. Obstajajo pa v Vietnamu tudi posebne organizacije, ki proti bogatemu plačilu spravljajo begunce na ladje. To se vrši s tihim pristankom komunističnih oblasti, ki zamižijo na eno oko in tolerirajo obstoj teh organizacij, ki imajo od njih velik dobiček. Begunci namreč prodajo vse svoje stvari in premoženje, ki so ga pred komunisti skrili, da pridejo do potrebnega denarja za beg. Od plačane vsote odstopi nato organizacija komunističnim oblastem dve tretjini, eno tretjino pa obdrži organizacija sama za najem večjih ladij in za svoje „stroške“. Begunec pride na ta način res na ladjo, ostane pa brez vsega, ker komunisti itak zaplenijo to, kar je še doma pustil, poleg tega pa dobijo še dve tretjini od denarja, ki ga je begunec spravil skupaj največjo težavo.

Težko je najti primer za tako podlo izkoriščanje ljudi, kakor to delajo vietnamski komunisti. Na žalost pa se še vedno najdejo na svetu ljudje, ki bedasto verjamejo, da bo pod komunizmom prenehalo enkrat za vselej izkoriščanje človeka po sočloveku!

Vzrokov za ta masovni beg je cela vrsta. Neznosni gospodarski in politični pritisk, lakota, rekrutiranje ljudi za fronto v Kambodži, popolna

samovolja komunističnih funkcionarjev, so najmočnejši razlogi, da ljudje zapuščajo Vietnam. V deželi so številna koncentracijska taborišča, imenovani „centri za prevzgojo“, kjer zaporniki v neznosnih prilikah in ob težkem delu živijo in umirajo.

Pri vsem tem se seveda niti ne omenja več masovnih likvidacij, ki so jih nad prebivalstvom zagrešili komunisti ob prevzemu in po prevzemu oblasti, ko so v nezaslišanem obsegu množično iztrebili vse one, katere so smatrali kot nasprotnike.

Človek se vpraša, kaj pravi na vse to bivši ameriški zunanji minister Henry Kissinger? Kaj misli in čuti ta človek, ko posluša in prebira, udobno sedeč v svojem naslanjaču, poročila o naraščajoči mizeriji, množičnem begu, trpljenju in smrti vietnamskih ljudi?

Kissinger je pred par leti dobil Nobelovo nagrado za mir, ko je z vietnamskimi komunisti podpisal dogovor v Parizu. Če je v naši siti in v blagostanju živeči brezbrizni družbi še kaj čuta odgovornosti in poštenosti, potem bi moral Kissinger v znak protesta pred vsem svetom vrniti svojčas prejeto Nobelovo nagrado. Ostudno je, da nekdo obdrži na svojih prsih tako najvišje svetovno odlikovanje tudi še potem, ko dobro ve za vse katastrofalne posledice, neštete smrti in morje človeškega trpljenja, ki je nastalo prav zaradi njegovega dejanja, za katero je prejel — Nobelovo nagrado!

Vsekakor je vietnamska tragedija tako velika, da so celo nekateri francoski levičarji, bivši zagovorniki vietnamskih komunistov, izpremenili svoje stališče. Tako je npr. Jean Paul Sartre sedaj skupaj z ruskim disidentom Vladimirjem Bukovskim podprl akcijo za pomoč vietnamskim beguncem. Seveda pa so taki ljudje zelo redki, prave bele vrane med zapadnimi levičarji, ki slej ko prej podpirajo vietnamske komuniste in se delajo gluhe in slepe ob trpljenju in vietnamski tragediji.

Popolnoma pa so sedaj onemele vse množice študentov, učiteljev, mladih duhovnikov in progresivnih kristjanov, ki so poprej preplavljali na zapadu mestne trge in ulice z bučnimi demonstracijami, divjim kričanjem in razbijanje ter skandiranjem „HO-ČI-MINH“ v podporo vietnamskih komunistov. Niti eden od teh nekdanjih kričačev ne gre sedaj na ulico, da bi protestiral proti trpljenju stotisočev.

To je zgovoren dokaz o zadržanju in duševnem nivoju sodobne zapadne družbe, ki nastopa v masah ob prvem priložnostnem geslu, katero vržejo med nje komunisti. Ista družba pa ostane ravnodušna in brezbrizna ob trpljenju in iztrebljenju celih slojev in narodov.

Človek prihaja pri vsem tem vedno bolj do spoznanja, da so svojčas Amerikanci s svojo intervencijo in pomočjo nudili Indokini edinstveno zgodovinsko možnost, da bi se izognili katastrofi, ki jo sedaj preživljajo. Tedanje notranje prilike v Južnem Vietnamu, needinost tamkajšnjega prebivalstva, pa tudi zaslepljenost držav in javnosti na zapadu so povzročili, da je ta, za Indokino rešilna ameriška alternativa propadla.

IZJAVA

Uredniški odbor glasila Tabor obžaluje, obsoja in odklanja žaljivi osebni napad na gospoda Joža — Joco — Lovrenčiča v članku Branka Pistivška „VSEMIRSKO JUGOSLOVANSTVO“, priznavajoč svojo sokrivdo, ker ga je zaradi prevelikega zaupanja spregledal in dopustil objavo članka v tako neprimernem tonu. Odbor tudi izjavlja in obljublja, da se v bodoče taki osebni napadi ne bodo več ponovili, ker članki, ki so plod politične nestrpnosti, ne spadajo v borčevsko revijo Tabor.

Uredniški odbor Tabora se zahvaljuje soborecu Jožetu Lovrenčiču, da je pristal na pomiritev.
Buenos Aires, februar 1979.

Uredniški odbor glasila Tabor

T. S.

POGOVORI Z LJUDMI IZ DOMOVINE

V letošnji številki Tabora 1-2 sem z zanimanjem prebral članek „Zapiski na pragu domovine“. Pisec omenja razgovore, ki jih je imel z ljudmi iz domovine, pri katerih je ugotovil „duhovno avtokastracijo“.

Iz svojih lastnih izkušenj in stikov z ljudmi, ki pridejo iz domovine, sem mnenja, da je zgoraj omenjeni izraz dokaj točen in pravilen.

Ljudje v domovini, ki so nekdaj stali blizu nas ali vsaj izven partijskih krogov, so danes po večini nekako duševno okrnjeni. So tudi izjeme, vendar je 34 let komunističnega režima zapustilo pri mnogih globoke, neizbrisne sledove. Tem ljudem nekaj manjka v njihovi duševnosti.

Kar se tiče mladega roda, ta ne pozna načrtno zamolčanih in spetno zakritih masovnih zločinov iz dobe revolucije in po njej. Ve samo za uradni kult češčenja revolucije, rdečih herojev in sedanjih oblastnikov.

Vse to ustvarja mlademu človeku docela izmaličeno, irealno, to je neresnično sliko dogajanja in stvari pri nas in po svetu.

Če pa ima narod o samem sebi, o ljudeh, ki mu vladajo in o preteklosti neko namišljeno podobo, ki se ne sklada z resničnostjo, potem tak narod ni sposoben, da bi sedaj ali pozneje kdaj pravilno ocenil in presodil položaj. Še manj je tak narod zmožen, da bi prišel v kritičnih trenutkih, ki mu jih bo prinesla bodočnost, do pravih odločitev.

To je tista nepopravljiva duhovna škoda, katero pa današnji slovenski ljudje v domovini ne vidijo in ne opazijo.

MI.

Devetnajst let!

Človek sem z mrkim čelom, ko bi moral še za otroka veljati! Pa — ni mi žal. Iz kraških tal bi žrtvenik postavil in daroval Bogu; klas, misel in srce. V zahvalo.

Zdaj poznam življenje in smrt.

Onkraj hriba je poljana, onkraj polja morje. V njem je sonce ugasnilo svoj žar; nocoj, sinoči in prej. Vsak dan.

Večer je dišal po južnem cvetju in na prelomu so se oči uprle v graščino tam preko. Iz žuljev je zrasla in zato nam je draga.

Prek pomarančnega gaja je iz noči zadrhtela melodija. Veter je iz gor prinesel vonj. Sladak je bil in krepak. Mlade žene so tam opijanile dekleta.

Potem je senca zdrknila čez hrib. Graščina je izumrla. Okna, ki so bila kot moštrance, so zazijala v mrak.

Tostran hriba so oljke zaječale v vetru. In z oljkami mi vsi drugi, naši možje in fantje, pravtako prebičani od pomladne toče in časa in viharjev. Sivo pepelnato lice, razorano čelo. Človek, ki se v strasteh izživlja, je tak... Tako so dejali, a oči so prezrli. Oči!

Je strast — gol ležati na rodni grudi in z rokami grebsti v ledeno zemljo, ki so je ustne željne poljubljati. Je strast, kljubovati svetu zlobe in smeje, s solzami v očeh zapustiti najdražje!

Okna graščine so potemnela. Zamrla so sama v sebi; in vsi, ki tam čakajo smrti. One oči — ki so jih prezrli — so zasijale v noč.

Med oljkami in belimi domovi so iskali trpljenje. Duše, polne strasti za življenjem, so jih zbudile. Glas bratov z onkraj morja je pridrl v noči. Kakor čisti bron je odjeknilo srce; in v pepelnatem sivem obrazu je dvojne oči kazalo pot vsem...

Muževna steblika rodu živi!

Pasji lajež skozi kamen, skozi kamen, ozračje in noč. Temno donenje vetra v gorah. Žive zvezde. Svetla noč. Odjek življenja. V naravi trepet bilk.

Klic skovirja! Mar strah?

Vsakdo je obstal.

Dvanajst je v stolpu. Brez odmeva.

Hropeče in sunkovito dihanje od nekod.

Brat!

Zakašljaj je. Kakor suh, težak odmev.

In hropeče dihanje.

Sam? — Ne, brez števila, vsi smo z njim. In zopet skovir.

Tišina!

Bele zvezde, temna noč. Veter, tujina.

Zahrope. Človek je, brat; utihne...

Skovir!

Vsakdo ve! — Nov glasnik svobode!

Plameni na vzhodu...

Trije so bili; kot preje. Sivopepelnato lice, razorano čelo in oči...

Oči! Pod oljkami, soncem in kamnom.

„Kako?“

„Životarim!“ —

Trata je skoraj požgana; od sonca.

„Kako?“

„Živim!“

V senci pod previsom brsti življenje.

„Kako?“

„Gradim se, narod gradim!“ —

Oči so mu zasijale: in je — naprej — iz prahu gradil — palačo...

Taki smo in tako je naše življenje...

Še en spokoren volk

V času, ko je bila levičarska propaganda proti vietnamski vojni in sploh proti vladi Združenih držav na višku, je bil eden najbolj poznanih nosilcev te akcije Abbie Hoffman, ki je bil kasneje v odsotnosti tudi obsojen na večletni zapor za svojo vlogo pri proslulih demonstracijah v času zasedanja Demokratske stranke leta 1968 v Chicagu.

Hoffman se še vedno skriva; poročajo pa, da bi se rad vrnil v ameriško družbo, če bi mu uspelo poravnati račun z oblastmi. Zdaj pripravlja svoje „spomine“ na „zapravljeno mladost“. S časnikarjem in pisateljem Irvingom Cliffordom je imel naslednji razgovor:

Vprašanje: Abbie, če se povrnemo deset let nazaj v Chicago in v spopad z Gestapom...

Odgovor: To ni bil Gestapo. Čikaški policisti so bili navadni ljudje, ki so morali opraviti umazan posel. Jaz jim ničesar ne očitam. Šli smo tja z namenom, da naredimo „kraval“, in dobili smo, kar smo zaslužili.

V.: Toda celo uradno poročilo pravi, da je bil to „policijski nemir“.

O.: Pustimo raje to na strani; to je nekaj iz nekega drugega sveta. Daley (župan Chicaga) je mrtev, (senator) Humphrey je mrtev in tudi tisti Abbie Hoffman je mrtev.

V.: Kaj misliš s tem: — mrtev. Ali hočeš reči, da je zdaj nek nov, prerojen Abbie Hoffman?

O.: Vse, kar hočem reči, je to, da če bi se mogel vrniti nazaj v tisti čas, bi danes govorili o „Čikaški šestorici“. (Na procesu je bil Hoffman

obsojen s šestimi drugimi soobtoženci, s katerimi je torej tvoril „čikaško sedmorico“.)

V.: Kaj pa proti-vojno gibanje?

O.: Težka napaka. Če gledam nazaj, vidim, da je imel Johnson prav. Vse skupaj je bilo kot domine. Če bi jih ustavili tam, se ne bi preselili v Afriko.

V.: Kaj misliš s tem?

O.: Kaj mislim? Ali govorim o sestrah-usmiljenkah? Govorim o komunistih, o rdečih in njihovi brezbožni filozofiji.

V.: Ali ni to velik odklon od Tvojega nekdanjega gledanja?

O.: Pravzaprav ne. Vselej sem priznaval, da je potrebna nekakšna ameriška vojaška prisotnost v jugovzhodni Aziji.

V.: Toda priznati moraš, da tega nisi govoril v javnih izjavah pred desetimi leti.

O.: Nisem. To pa zato, ker sta vse tiste izjave pisala Davis in Hayden. (Dva druga člana „čikaške sedmorice“)

V.: Kako pa misliš o sodniku Hoffmanu. Si spremenil svoje mnenje o njem? (Hoffman je bil sodnik na procesu proti „čikaški sedmorici“.)

O.: Res sem spremenil svoje mnenje. Če drugega ne, ni se bal izpovedati svojega prepričanja, kar je več, kot bi lahko rekel za nekatere svoje takoimenovane prijatelje.

V.: Zdiš se mi zagrenjen, Abbie.

O.: Ne zagrenjen; samo pomirjen. Zagrenjenost nima mesta v moji sedanji filozofiji.

V.: No, pa recimo, da nisi zagrenjen. Ali bi bila boljša beseda — zamerljiv?

O.: Zapiši, da sem bil zmeden otrok, ki se je družil z napačno družbo. Jaz sploh nisem hotel iti v Chicago.

V.: Zakaj pa si potem šel?

O.: Davis in Hayden sta si to izmislila. Danes ima Davis vero, Hayden pa (filmsko igralko) Jane Fonda (s katero je poročen). Kaj, hudiča, pa imam jaz? Williama Kunstlerja. (Kunstler je levičarski advokat, ki je zagovarjal „čikaško sedmerico“.)

V.: Ali si ga nisi sam izbral za zagovornika?

O.: Ne, izbral ga je Jerry Rubin. (Rubin, tudi član „čikaške sedmerice, je medtem že poravnal svoj račun.)

— — —

Tako se vračajo ti „spokorjeni volkovi“ drug za drugim v družbo, ki se jim je pred desetimi leti zdela rasistična, fašistična, kapitalistična, nemoralna, zločinska itd., itd. Oni bodo „poravnali“ svoje račune, škoda, ki so jo s svojim norim početjem povzročili, pa ne bo popravljena še dolga leta.

Naš pokojni vladika — videc dr. Gregorij Rožman je že davno, pred drugim vatikanskim koncilom v praksi izvajal ekumenizem, o čemer priča prijateljsko srečanje s pravoslavnim svečenikom v begunskem taborišču v Avstriji.

T. S.

NEMŠKI TERORISTI IN HRVAŠKI EMIGRANTI

Zahodna Nemčija ima že nekaj let precejšnje težave s skupino teroristov. Ta skupina je zaenkrat maloštevilna in obsega le nekaj desetnih ljudi. Naslanja pa se na širši krog podpornikov in skrivnih pomočnikov, iz katerih se po potrebi rekrutirajo novi ilegalci. Končno stoji za vsem tem še poseben krog idejnih simpatizerjev, ki terorizem priložnostno v tej ali oni obliki zagovarjajo, opravičujejo in ideološko podpirajo.

Po svojem bistvu so nemški teroristi enaki urugvajskim tupamarom ali argentinskim montonerom. Stvari, ki so tem in podobnim skupinam po vsem svetu skupne, so naslednje:

Idejni svet teh teroristov je marksizem-leninizem, katerega je treba po njihovem mnenju uresničiti takoj in za vsako ceno. Zato je za te ljudi značilna popolna brezobzirnost do človeškega življenja in so zmožni kakršnegakoli zločina, umora in krvoprelitja.

Teroristi so mladi ljudje, večinoma iz meščanskih in inteligenčnih

slojev, otroci premožnejših staršev, ki niso nikdar poznali bede ali revščine. Zelo redko se najde med njimi delavec ali sin delavca. Zločini teh ljudi so v popolni opreki z okoljem, iz katerega so izšli, in z vzgojo, katere so bili deležni.

Pri terorističnih skupinah je zelo pomembna in, rekel bi, odločilna udeležba mladih žensk. V slučaju nemških teroristov je bilo nekaj primerov, ko so med teroristkami odkrili hčerke protestantskih pastorjev.

Teroristične skupine obstajajo izven okvira komunistične partije. Zato so teroristi bolj prosti in manj vezani pri svojem delovanju kakor pravi partijci, ki se držijo ukazov in navodil komunistične stranke, katera zasleduje svoje taktične cilje in se ozira na mnenje ljudskih množic, da bi jih pridobila. Teroristi teh taktičnih ozirov in pomislov ne poznajo in so mnogo bolj nepreračunljivi in na zunaj bolj brezobzirni. —

To so samo nekatere glavne poteze in karakteristike, ki so skupne tako nemškim in evropskim teroristom sploh, kaor tudi podobnim južnoameriškim gibanjem.

Ti skupni znaki so kljub teritorialni oddaljenosti teroristov tako izraziti, kakor da bi šlo za ljudi istega rodu in iz iste družine. Opraviti imamo torej s svetovnim pojavom mladih ljudi iz meščanskih krogov, ki so pustili ob strani vsako etiko in moralo ter razloge človečnosti. Za vsako ceno hočejo zrušiti družbo, iz katere so zrasli.

Kaj naj bi bil globlji vzrok za pojav teh terorističnih skupin?

Pri južnoameriških teroristih so teoretiki na dolgo in široko razlagali, da so se ti ljudje pojavili zaradi revščine in mizerije, zaradi vojaških diktatur in zatiranja v Južni Ameriki. Njihov nastop naj bi bil logična reakcija na vse to.

Ta teorija pri nemških teroristih ne drži in sploh ne pride v poštev. Zahodna Nemčija ima visok življenjski standart, revščine in mizerije praktično ne pozna, ima razvito socialno zavarovanje in dobre socialne prilike, poleg tega demokratski režim s popolno svobodo govora, tiska in združevanja. Milijoni tujih delavcev, med njimi tudi delavci iz komunistične Jugoslavije, želijo priti v Nemčijo, kjer najdejo delo, zaslužek in človeku dostojne prilike za preživljanje. Kljub temu se nemški teroristi obnašajo prav tako kakor njihovi južnoameriški vrstniki.

Teorija o siromaštvu in zatiranju kot vzroku za nastanek modernega terorizma kratkomalo ne drži. Psihološki vzroki za ta pojav morajo biti globlji in si s tem belijo glavo sociologi in psihologi v Nemčiji in drugod.

Nemški teroristi so povezani in imajo stike s teroristi v drugih državah; tako v Italiji, kjer je terorizem zelo razvit, kakor tudi na švedskem ali v Franciji, kjer še ni prišel do vidnega izraza. Najbolj tesne stike pa imajo nemški teroristi z organizacijami palestinskih Arabcev. V sili se nemški teroristi zatečejo med palestinske gverilce in njihove postojanke na Bližnjem Vzhodu, kjer vedno najdejo pomoč in podporo.

Sodelovanje nemških in palestinskih teroristov je tako tesno, da so

na primer jeseni l. 1977 štirje arabski teroristi ugrabili nemško potniško letalo, da bi tako izsilili izpust ujetih in obsojenih nemških terorističnih voditeljev. Le izredno srečnemu slučaju je bilo pripisati, da niso tedaj Arabci pognali v zrak tisto letalo z več kakor 80 nemškimi potniki vred. Zajeto letalo so arabski teroristi namreč dirigirali k pristanku na letališče Mogadiscio v Somaliji. Srečno naključje je hotelo, da se je Somalija prav tedaj sprla zaradi Abesinije s komunističnimi državami. Zato so Somalijci dopustili, da je priletela v Mogadiscio posebna nemška udarna četa, ki je napadla od Arabcev zajeto letalo, pobila teroriste in osvobodila nemške potnike, za katere je prišla rešitev v zadnjem trenutku. Arabski teroristi so nemške potnike že privezali k sedežem in polili z alkoholom, da poženejo vse skupaj v zrak, ker Nemčija ni izpustila ujetih nemških teroristov.

Sredi l. 1978 je nemška policija močno oslabila in razbila skupino teroristov. Kljub temu pa se bodo gotovo spet opomogli in bo svet še slišal o ugrabitvah, umorih in krvavih dejanjih nemških teroristov.

Iz Nemčije so se teroristi v zadnjih dveh letih priložnostno zatekli na ozemlje sosednjih držav, kjer imajo svoja skrivališča. Kot zatočišče jim služi tudi jugoslovansko ozemlje, od koder imajo dobre zveze z arabskimi državami. Nemška obveščevalna služba je odkrila večkratno potovanje nemških teroristov preko Jugoslavije, za kar so jugoslovanske oblasti vsekakor morale vedeti, pa niso ničesar ukrenile. Tudi znani mednarodni terorist Carlos je npr. brez vsakih težav potoval preko Jugoslavije na Bližnji Vzhod.

Koncem maja l. 1978 je nemška obveščevalna služba odkrila v Zagrebu štiri vodilne nemške teroriste, ki imajo na vesti številne umore in atentate. Nemška vlada je tedaj uradno obvestila Titovo vlado o imenih teh teroristov s točno navedbo hotela, kjer so se zadrževali, ter je zahtevala njihovo izročitev v smislu pogodbe med obema državama.

Titova vlada je spričo točnih nemških navedb moral nekaj ukreniti. Koraki pa, ki jih je podvzela, so tipični za zahrbtno in hinavsko politiko jugoslovanskih komunistov.

Jugoslovanske oblasti so namreč te štiri nemške teroriste res aretirale. Toda istočasno so Titovci predložili nemški vladi seznam osmih jugoslovanskih državljanov, ki živijo kot politični emigranti v Nemčiji, in zahtevali njihovo izročitev, češ da so „teroristi“.

Vsakemu otroku je postalo jasno, da Titovci izkoriščajo ugodno priliko, ko imajo v rokah nemške teroriste, in da predlagajo Nemcem podlo in umazano kravjo kupčijo: štiri nemške teroristične morilce za osem jugoslovanskih političnih emigrantov.

Glavni titovski udarec je bil pri tem naperjen proti Hrvatom, ki so jim s svojim aktivnim delovanjem trn v peti. Da pa ne bi bilo tako očitno, da hočejo zadeti Hrvate, so jugoslovanske oblasti dale na listo poleg šestih Hrvatov še po enega Srba in Albanca iz Kosova, skupaj osem ljudi.

Če gre za izročitev, je po nemških zakonih postopek sledeč: Pristojno

okrožno sodišče preišče zadevo in ugotovi, če je zadosti dokazov, da je neko red kriv terorizma. Proti odločbi okrožnega sodišča je možen priziv na ustanovno sodišče, v zadnji instanci pa odloča nemška vlada, ali bo nekdo izročen ali ne.

Ko so nemška okrožna sodišča začela preiskovati titovske obdolžitve, da so navedeni jugoslovanski emigranti teroristi, se je pokazalo, da pri sedmih obdolžencih sploh ne more biti govora o kakem terorističnem delovanju, temveč da so ti ljudje samo politični nasprotniki jugoslovanskega komunističnega režima. Okrožna sodišča so odločila, da pri teh ljudeh izročitev ni dopustna. Ker je Nemčija demokratska in pravna država, je imela v teh primerih z odločbo sodišča nemška vlada po ustavi vezane roke in ni mogla ničesar napraviti. Za sedem jugoslovanskih državljanov je bilo torej z izrekom sodišča definitivno odločeno, da ne smejo biti izročeni, ker sploh niso teroristi. Edina izjema med osmimi jugoslovanskimi državljani je bil Hrvat Stjepan Bilandžić. Pri njem je nemško sodišče ugotovilo nekaj osnove za titovsko obdolžitev, da je svojčas sodeloval pri atentatu na nekoga jugoslovanskega konzula v Nemčiji, in da je poslal v Jugoslavijo ljudi z razstrelivom, ki naj bi povzročali škode na raznih objektih. Okrožno sodišče je v Bilandžićevem primeru izreklo izročitev za dopustno.

Proti tej odločbi je Bilandžićev odvetnik vložil priziv na nemško ustavno sodišče. V glavnem je odvetnik navajal, da Bilandžić ne sme biti izročen, ker v komunistični Jugoslaviji ni nepristranskih in neodvisnih sodišč, temveč sodijo v političnih procesih tako, kakor to zahteva režim. Prilike v titovskih ječah in ravnanje s političnimi jetniki je nečloveško. Poleg tega je odvetnik pred priviznem sodiščem predložil dokaze, da je UDBA Bilandžiću na nemškem ozemlju že večkrat stregla po življenju. Oktobra 1975 so Udbovci napravili na Bilandžića atentat in je za las ušel smrti; pod krogli Udbovcev pa je padel človek, ki je bil tedaj v Bilandžićevem spremstvu. Pozneje je UDBA spet poskušala najeti za umor Bilandžića enega Hrvata in enega Nemca, ki pa sta o tem takoj obvestila nemško obveščevalno službo.

V resnici imamo v Evropi zelo veliko primerov, ko je UDBA na tujem ozemlju pripravljala in izvršila umore političnih nasprotnikov jugoslovanskega komunističnega režima. Pri tem je bila seveda na grob in nedopusten način kršena suvereniteta tujih držav, za kar pa se udbaški zločinci ne brigajo.

Od l. 1962 do l. 1978 je UDBA samo na ozemlju nemške republike izvršila 16 umorov in 7 poskusov umora. Žrtve so bile večji del Hrvati, pa tudi Srbom ni bilo prizanešeno.

Seveda je UDBA vsa ta leta „delovala“ tudi v drugih evropskih državah, ne samo v Nemčiji. Ko je bil kak umor izvršen, so titovski konzularni zastopniki hinavsko zavijali oči in trdili, da UDBA tega ni naredila, temveč da gre „za obračunavanje med emigranti“.

Znani so primeri, ko je UDBA, posnemajoč metode gangsterjev, ugra-

bila iz Romunije kominformovca Dapčevića, na švicarskem ozemlju pa Perovića. Oba navedena sta se nenadoma „znašla“ v zaporih UDBE v Beogradu.

Leta 1962 je UDBA v Jugoslaviji nagovorila Hrvata Goreta, naj odide kot delavec v Nemčijo in naj ubije tri hrvaške emigrante, katere so mu označili po imenu. Za vsak umor so mu udbovci obljubili 20.000 nemških mark. Ko je Goret prišel v Nemčijo, mu je bilo žal, da se je pustil nagovoriti k umoru. Premislil se je in ni nič napravil; zato so titovski konzularni zastopniki začeli nanj pritiskati in mu groziti. Ko Goret do 1. 1966 ni nikogar umoril, ga je nek višji jugoslovanski konzularni zastopnik poklical k sebi ter ga začel zmerjati in vnovič groziti. Goret se je razburil in je v prepiru dotičnega Titovca ustrelil. Pred nemškim sodiščem, kjer je Goret dobil 8 let ječe, je vsa zgodba prišla na dan.

Značilen je tudi primer udbovca Sljivarja, katerega so imele v začetku 1. 1978 nemške oblasti zaprtega, ker je med jugoslovanskimi delavci v Nemčiji nagovarjal ljudi k umoru nekega hrvaškega emigranta. Titovcem je bilo silno neprijetno, da bi prišlo do javne sodne razprave proti Sljivarju, ker bi prišle na dan umazane stvari UDBE in titovskih konzulov. Da bi dosegla izpustitev svojega agenta Sljivarja in preprečila javen proces, je UDBA kratkoma aretirala nekega Nemca, in sicer funkcionarja nemškega socialnega urada De Haana, ko se je februarja 1978 slučajno nahajal na službenem potovanju v Jugoslaviji. De Haana so imeli zaprtega nato na ljubljanski UDBI in ga obtožili, da je zbiral vohunske podatke. Ta obdolžitev je bila popolnoma izmišljena in na protest nemške vlade so Titovci dali vedeti, da bodo takoj izpustili De Haana, čim bo Nemčija s svoje strani izpustila udbovca Sljivarja. Pokazalo se je, da je UDBA aretirala De Haana samo zato, da s tem izsili izpust svojega agenta v Nemčiji.

Značilno za omahljivo, šibko in neznačajno stališče sedanje socialistične vlade v Nemčiji (in zahodnih politikov na splošno) je, da so Nemci po nekaterih protestih kapitulirali pred Titovci in izpustili udbovca Sljivarja, ki je organiziral umore v Nemčiji, v zameno za čisto nedolžnega De Haana, čeprav so Nemci dobro vedeli, da gre za nesramno titovsko izsiljevanje.

V primeru Bilandžića je torej njegov odvetnik v prizivu na nemško ustanovno sodišče predložil dokaze, da je UDBA Bilandžiću stregla po življenju in na nemškem ozemlju pripravljala njegov umor. Spričo predloženih dokazov za to trditev se je nemško ustavno sodišče uradno obrnilo na nemško vlado in jo pozvalo, da zavzame svoje stališče glede delovanja UDBE na nemškem ozemlju.

Nemška vlada je bila sedaj v precepu. Na eni strani ni mogla zanikati dejstva o zločinskem delovanju UDBE v Nemčiji, na drugi strani pa ji je bilo silno mučno priznati tako delovanje udbovcev v Nemčiji in s tem priznati tudi samovoljen titovski poseg v nemško suverenost. Ker je Nemčija v dobrih odnosih z Jugoslavijo, je hotela nemška vlada tudi prihraniti Jugoslaviji javno razpravljanje glede UDBE pred sodiščem, ker bi to ško-

dovalo pred nemško in svetovno javnostjo jugoslovanskemu ugledu.

Nemška vlada se na vprašanje ustavnega sodišča ni izjavila, pač pa je preskočila ustavno sodišče in kot najvišja instanca odločila, da Bilandžić ne bo izročen Titovcem, pač pa bo za svoja dejanja sojen pred nemškim sodiščem.

Če nemška vlada tega ne bi storila, bi postopek pred ustavnim sodiščem šel naprej in bi to sodišče spričo UDBI-nega pripravljenega umora Bilandžića itak izreklo odločbo, da Bilandžić ne sme biti izročen v roke morilcem. Proti taki odločbi ustavnega sodišča nemška vlada ne bi mogla ničesar napraviti in bi bila ta odločba o ne-izročitvi definitivna.

Nemčija torej Bilandžića, ki je edini od osmih emigrantov nečesa kriv, ni oprostila, temveč ga bo postavila pred svoje sodišče, ki bo ugotovilo, v kolikor je kriv, in mu bo nepristransko sodilo. Nemški postopek je pravilen in mu ni oporekati.

Po vsem tem so se torej Titovci znašli pred dejstvom, da iz Nemcem ponujene kravje kupčije z emigranti ne bo nič, in da svojih političnih nasprotnikov ne bodo dobili v roke, da bi se nad njimi znesli.

Iz maščevalnosti so nato jugoslovanske komunistične oblasti sredi novembra 1978 izpustile štiri zajete nemške teroriste ter jim omogočile odhod v neko arabsko državo.

Titovci so torej dali prosto pot štirim najbolj nevarnim glavam nemškega terorizma. To so ljudje brez vsakih moralnih ali etičnih pomislekov, do skrajnosti brezobzirni, ki so že organizirali številne ugrabitve in umore. S tem so jugoslovanski komunisti direktno omogočili nadaljnja krvoprelitja in postali sokrivi za vse izgube nemških življenj v bodoče, ker se bodo ti teroristi nedvomno v kratkem času spet pojavili v Nemčiji in nadaljevali s svojim krvavim delom.

Ta korak Tita in njegovih oprečnikov pomeni vsekakor klofuto nemški socialistični vladi in dokazuje, da je nemška politika omahljivosti in popustljivosti napram vsemu, kar počenjajo Titovci, docela zgrešena. Vsaka gesta popuščanja in spravljivosti privede do novih udarcev in brezobzirnosti s strani Titovcev.

Zanimivo je, da se je čisto drugače obnašala bolgarska vlada, ko je sredi l. 1978 zalotila na svojem ozemlju skupino nemških teroristov, ki so se začasno tja umaknili pred nemško policijo. Bolgari so brez vsakega odlaganja v nekaj urah deportirali teroriste in jih izročili Nemčiji.

To je napravila Bolgarija, ki je znana kot sovjetski satelit.

Jugoslovanski komunisti pa, ki se hvalijo, da so „neuvrščeni“ in imajo povrh vsega še ogromne gospodarske koristi od Nemčije, so izpustili teroristične morilce in jim s tem na široko odprli pot za nove zločine.

To jasno dokazuje vso zahrbnost in zlaganost Titove politike in njegove „neuvrščenosti“, hkrati pa tudi njegovo zločinsko brezbržnost do številnih človeških žrtev, ki bodo še padle pod kroglami izpuščenih nemških teroristov.

TORONTO**Občni zbor DSPB Tabor v Torontu — Kanada**

Dne 21. januarja 1979 se je vršil krajevni občni zbor društva Tabor v Torontu.

Po običajnem dnevnem redu in poročilih odbornikov je bil izvoljen nov odbor društva, kateremu v novi poslovni dobi predseduje soborec Stan Pleško.

Dosedanji predsednik Lojze Babič je zaprosil, da se ga zamenja, ker je preveč zaposlen v svojem delu, a je ostal še v odboru z manjšo funkcijo.

CLEVELAND

Občni zbor DSPB TABOR, ki se je vršil v soboto 30. decembra 1978

Občni zbor je otvoril s kratkim pozdravom in molitvijo g. Ivan Hočvar, predsednik. Po izmenjavi nekaj besed je bil imenovan za zapisničarja g. Jože Dovjak.

Določen je bil spored oz. dnevni red za ta občni zbor. Predno se je začelo s poročili, je predsednik naprosil vse navzoče za enominutni molk za umrle člane; še posebej je omenil pok. člana, bivšega domobranca Tone Tomšiča, ki je preminul pred nekaj tedni.

Prebrana je bila zadnja okrožnica Zvezinega odbora in po okrožnici je bil prečitan pozdrav zvezinega predsednika g. Ivana Palčiča, ki ga je poslal prav za ta občni zbor. Ko je bil prebran, se je prešlo takoj na dnevni red.

Zaradi odsotnosti tajnika, je podal njegovo poročilo predsednik g. Ivan Hočvar. Takoj za tajnikovim poročilom smo prešli na poročilo blagajnika. Svoje letno poročilo je podal tudi g. Jože Vrtačnik, upravnik Pomožne uprave DSPB Tabor Cleveland. Po vseh teh poročilih je podal svoje tudi predsednik Ivan Hočvar. Posebno so člani tega občnega zbora pohvalili delo odbora za skrb in podpore, ki jih je odbor nakazal v tem letu. Tabor DSPB Cleveland je poleg svoje obveznosti do Socialnega sklada izdal naknadne podpore bolnim članom v znesku 1.350 dolarjev.

Dnevni red je prišel do točke: volitev novega odbora.

Po kratki izmenjavi mnenj, je bil v zadovoljstvo vseh izvoljen novi odbor:

Predsednik Milan Zajec, podpredsednik Jože Žnidaršič, tajnik in blagajnik Filip Oreh, pomožna uprava Jože Vrtačnik in pet (5) odbornikov.

Po kratki izmenjavi idej in smernic, katere in kakršne naj zavzame

novi odbor za bodoče leto, se je občni zbor DSPB Tabor Cleveland zaključil v bratskem razumevanju in slogi in za pozdrav, da se zopet sni-
demo, zapel domobransko pesem: Oče, mati...

Poročevalec

NAŠI MRTVI

✠ Peter Klobovs

Bivši domobranec Peter Klobovs je umrl 5. decembra 1978 v bolnišnici v San Martinu — Argentini. Pokojni je bil doma iz škofje Loke in je dopolnil 65 let.

Peter je bil dober človek — ni bilo bolnika, katerega ne bi obiskal — veliko je čital ter z naravno brihtnostjo presojal. Tabor je redno dobival in je sam rekel, da ga pozorno večkrat prebere.

Njemu v lep spomin bo gotovo njegovo zadnje pismo, ki ga je pisal pred smrtjo gospej Frančičevi — sosedu in njeni hčerki Lini za njun god. „Predraga Frančičeva mama!

Danes je sv. Karol Boromejski in obenem Vaš godovni dan. Ves teden sem se veselil, da pridem do Vas in Vam voščim za Vaš god. A mi ni mogoče, sem namreč od četrtega v postelji. Bog Vam daj še nekaj let preživeti na tem svetu. Ohrani naj Vas pri zdravju in moči, da boste še mogli streči Vašemu sinu, ki Vas še potrebuje.

Tudi gospe Lini želim vse najboljše za njen god. Kot do sedaj, naj še vedno nosi tolažbo bolnim in osamljenim; s tem si nabira veliko krono, ki jo bo čakala v onostranosti, kajti ona se res zaveda, da je vera brez dobrih del mrtva.

V molitvi se obeh spominjam.

Prav iskrene pozdrave pošilja hvaležni, vdani

Peter Klobovs l. r.

Villa Ballester, 4. nov. 1978.“

V pismu se je spomnil vsega, kar je sam ob težkih življenjskih udarcih preživljal.

Pogrešamo ga in ga bomo ohranili v lepem spominu.

Njegovim otrokom, ki so ostali brez staršev, naše iskreno sožalje!

✠ Anton Tomšič

V soboto 10. novembra 1978 nas je za vedno zapustil v Euclidu, Ohio, soborec Anton Tomšič v starosti 55 let.

Pokojni se je rodil 21. marca 1923 v vasi Zvirče, fara Hinje na Dolenjskem. Ko se je začel protikomunistični odpor, se je takoj pridružil

Vaški straži v svoji vasi, pozneje pa je bil tudi v Hinjah.

Ob italijanski kapitulaciji se je umaknil na Turjak. Po padcu gradu je bil zaprt v Ribnici, kjer je njega in vse ostale fante iz Zvirč rešil bivši učitelj, takrat partizan. Odšel je domov ter se skrival do januarja 1944, ko se je šel javit domobrancem v Ribnico.

Bil je do konca vojne pri domobrancih po različnih postojankah. Ob napadu na Ig je bil tudi ranjen v nogo.

Ob koncu vojne se je z ostalimi soborci umaknil na Koroško v Vetrinj. Ko so tam začeli organizirati bataljone ga je vojaški zdravnik zavrzel, češ, da za vojaka ni več sposoben; dal mu je odpustnico in tako je šel v civil. To ga je potem rešilo vrnitve iz Vetrinja.

Odšel je v Ziljsko dolino, kjer je dobil delo v gozdu. Tam je ostal vse do leta 1949, ko se je izselil v ZDA, v Cleveland. Tukaj se je zaposlil v tovarni Sunset Industries, dokler ni pred letom zaradi bolezni šel v pokoj.

Leta 1951 se je poročil ter si napravil dom v Euclidu, predmestju Clevelanda.

Kot zaveden domobranec je bil delaven član Tabora; pred leti je bil tudi v odboru.

Člani Tabora so se od njega lepo poslovili v pogrebem zavodu in tudi v cerkvi.

Zapustil je ženo in dve hčerki, doma 84-letno mamo in tri sestre, v Toronto pa sestro por. Kastelic.

Ženi in hčerkam naše globoko sožalje.

Naj mirno počiva v ameriški zemlji!

IZ PISEM

M-heim, 30. januarja 1979

Spoštovano uredništvo!

Prijetno me je presenetil Vaš odgovor na moje pismo reviji Tabor z dne 10. decembra 1978.

Res nisem pričakoval, da se me boste tako hitro spomnili, zato sem Vam tem bolj hvaležen.

Prepričan sem, da bo vse prizadevanjem, katero teži k stvarnemu prikazovanju protikomunistične revolucije na Slovenskem, nekoč postalo zelo koristno, čeprav tega še vsi ne razumejo.

O Vetrinjskem primeru (tragediji), ki po svoji obsežnosti ter žrtvah ne najde primera v slovenski zgodovini, zadnje čase mnogo razmišljam, četudi je sam nisem doživel.

Moja mladost je potekala v bližini Selnice ob Dravi, kjer je bila OF med vojno komaj poznana, a je kljub svoji revščini navidezno delovala v duhu narodnega osvobojenja.

Moje bežno bivanje v Ljubljanski pokrajini v začetku druge polo-

vice leta 1943 mi je omogočilo spoznati vso krutost in lažljivost OF na podeželju Dolenjske in Notranjske, kjer je ljudstvo mnogo trpelo pod partizanskim nasiljem. Čestokrat berem in listam po knjigi vezanih Taborov ter se ob pogledu na slike slovenskih domobrancev, ki so morali umreti nasilne smrti, šele zavedam, kako veliko napako so storili zapadnjaki, ko so na Jalti brezbrizno zapisali smrti tisoče slovenskih protikomunističnih borcev na ljubo krvoločnih Sovjetov.

Še huje pa me prizadene zavest, da so naši samozvani slovenski voditelji v tistem usodnem trenutku, ko je bila potreba po nagli odločitvi nujna, popolnoma ohromeli, da bi vsaj delno preprečili bližajočo se katastrofo mučenja slovenskih domobrancev.

Ideje domobranstva tudi množični pokol v Rogu ni mogel uničiti, ker ste preživeli borci sklenili z borbo nadaljevati; čeprav brez orožja, to delate v Vaši reviji, na uradu, v tovarni in kjerkoli se nahajate.

Zanimiva je slika treh domobrancev-rešencev: Kozine, Dejaka in Zajca iz množičnega groba v Rogu. Vsi trije so aktivni člani Vaše organizacije Tabor, zgledni borci za svobodo svojega naroda, pa tudi zapadnemu svetu, ki je brez volje, da bi zaustavil komunistično napredovanje kljub velikemu gmotnemu bogastvu, katerega naši domobranci niso imeli.

Sodim, da je zaenkrat Zahodna Nemčija, kjer živim, že 28 let edina resna zaveznica Amerike v primeru tretje svetovne vojne.

Sovjeti se na vso moč trudijo, da bi oslabili nemške moralne in materialne sile s številnimi vohuni in agenti, ki s svojo propagando uspejo uničujoče vplivati na mladi rod Nemcev in priseljencev. Bo mladina v Nemčiji in zapadnih deželah sveta v primeru rdečega pohoda na ostali svobodni svet znala posnemati zgled hrabrosti in žrtev v borbi proti komunizmu osamelih domobrancev pred več kot 30 leti? Upajmo, da jim ne bo delala sramota!

Z željo, da bi Vaše plodno delo nadaljevali tudi skozi 1979, Vas lepo pozdravlja

Vaš

Jože Bele

München, 2. oktobra 1978

Spoštovani gospod urednik!

Prišel mi je v roke Vaš mesečnik „TABOR“, glasilo združenih slovenskih protikomunistov števil. 6, 1978.

Vsebina, kakor tudi poročila so zelo zanimiva, ker je pač izražanje razumljivo in dostopno našemu navadnemu človeku, pa čeprav je tudi neobjektivnega poročila vmes.

Na strani 159 pod naslovom „Pot kažemo“ piše kar ponavljam: „Potem, ko so se pod konec aprila t. l. v Rimu sešli voditelji skrajne desnice Italije (Almirante), Nemčije (Franz Josef Strauss), španije, Francije, Portugala itd. in položili temelje za enoten skupen nastop protikomunistič-

nemu penetriranju so se v Salzburgu v Avstriji sestali tudi predstavniki zmerne evropske desnice in osnovali Evropsko demokratsko unijo.“

Moči je zaslediti, da ste iz tega sestanka v Salzburgu tudi objavili takrat navzočo Socialno krščansko unijo Nemčije CSU. Franz Josef Strauss je predsednik Socialne unije Nemčije, potemtakem ne more biti istočasno voditelj ene zaupno-demokratske stranke, a na drugi strani desni skrajnež. Znano mi je, da Franz Josef Strauss nima s skrajno desnico ne v Nemčiji ne zunaj nobenih stikov. Vsem je zelo dobro znano tudi to, da je dr. Franz Josef Strauss hud nasprotnik tako leve kot tudi desne skrajnosti. Politični profil in njegova usmeritev mi je zelo dobro znana, ker pač pridno zasledujem osebno politiko dr. Franz Josefa Straussa, tako tudi politiko njegove stranke CSU in mi je zelo všeč.

Socialno-krščanska unija Nemčije in dr. Franz Strauss ne pozna demagoškega strankarskega zaslepljenja, pač pa gradi svoje politične cilje na stvarnosti. Moram omeniti tudi to, da je dr. Franz Josef Strauss zelo priljubljen politik in je 65% ljudstva na Bavarskem za njegovo stranko in za njegovo osebnost, saj bo po oktobrskih volitvah tega leta prevzel položaj ministrskega predsednika bavarske vlade.

Na Bavarskem pa časovno dela in biva 14.000 Slovencev in Slovenk, ker jim pač sistem v domovini ni mogel poskrbeti delovna mesta.

Slovinci v zdomstvu in doma nujno potrebujemo takega Franz Josefa Straussa.

S tem zaključujem moje pismo in še enkrat priporočam, poročajmo v bodoče pravilno, to naj bi bila naša zmaga.

V pričakovanju prijateljskega razumevanja, Vas iskreno pozdravljam in Vam želim veliko uspehov

Franz G.

NA UREDNIŠKI MIZI

G. Franz G., München: Ker ste ga poslali z ladijsko pošto, je Vaše pismo z dne 2. oktobra 1978 prišlo šele sedaj na našo mizo. Resnično smo Vam hvaležni za kritično prebiranje našega glasila in bomo tudi v bodoče veseli vsake Vaše konstruktivne opombe. Prav tako Vas pa tudi kar prosimo, da še sami kaj napišete — predvsem iz naše zaslužnjene domovine. Z ozirom na odličnega nemškega politika Franz-Josef Straussa, moramo v naše opravičilo omeniti, da ga nismo mi potisnili med — skrajne desničarje, ampak svetovne novinarske agencije. Mi smo te novice, ki ste jih v Evropi gotovo zasledili še prej, vzeli samo za povod za naš komentar, za katerega s ponosno dvignjeno glavo odgovarjamo, zakaj domobranci malega slovenskega naroda so že 35 let pred temi svetovnimi politiki vsemu svobodoljubnemu človeštvu — ne samo desničarjem (skrajnim ali zmernim) — pokazali jasno pravo pot, katero ti politiki šele iščejo... V zve-

stobi tem prvoborcem na braniku svobodnega človeštva zato tudi mi ne nehamo neutrudljivo klicati: Svobodni sveta, združite se! Za Boga — Narod — Domovino! — Lepo pozdravljamo.

DAROVALI SO

Za Zavetišče:		v pesih:	Dular Milan	13
Šproc Berta	10.000		Bojc Karel	12
Ahlin Ivan	1.100		Zupan Janez	11
Ahlin Francka	1.100		Vavpetič Blaž — družina	10
Mustar Stane	10.000		Grebenc Janez, Windsor	15
H. N. H.	5.000		Kastelic Janez 8, Cotman	10
Dimnik Dušan	8.000		Krmelj Marica	8
Rajer Simon	8.800		Vale Justi	2
Rev. Avguštin Albin	6.800		Blatnik Albin	2
Jakopič Jože	10.000		Kavčič Ivan	20
		v dolarjih:	Meglič Ignac	4
Pavletič Rozina	20		Koščak Franc	10
Zupanc-Culcar Lučka	20		Klemenčič Stane, Trenton ...	20
N. N., USA	90		Trček Ivan, Trenton	4
V spomin na pok. rojaka Adolfa Jesih:			Škerl Franc, Trenton	5
Šproc Berta	5.000		Medved Venceslav, Batawa	5
V spomin na pok. Franca Grom:			Medved Ivo, Batawa	10
Inž. Matičič — družina ...	10.000		Gospodarič Albin, Batawa	10
Ob prvi obl. smrti brata Lojzeta:			Košir Franc, Trenton	5
Zajec Franc — družina ...	10.000		Slapničar Martin	21
Zajec Milan (dol.)	5		Kuk Avguštin	11
V spom. na pok. mojega poveljnika oklop. vlaka Bogota Pregelj:			Pepevnak Franc	11
Zajec Milan (dol.)	5		Žagar Miha	11
V spomin na pok. Jožeta Pucelj:			Društvo Tabor, Toronto	266
Zajec Milan (dol.)	5		Tiskovni sklad:	
V spomin na pok. Toneta Tomšič:			v pesih:	
Zajec Milan (dol.)	5		N. N., Argentina	5.000
V spomin na pok. Ivana Oven:			Likozar Anton	1.000
Zajec Milan (dol.)	5		N. N., Capital	2.400
Inž. Martin Črnugelj, Brasil — daroval cruseirov		900	Eržen Anton	15.000
Invalidski sklad:		v dolarjih:	Vester Franc	1.000
Domobranska mati, USA	100		Kržišnik Jože	3.000
Borštnik Pavle	15		v dolarjih:	
			Vavpetič Blaž	2
			Švigelj Anton	2
			Zajec Milan	3
			Kavčič Ivan	12

V S E B I N A

Juan Pablo II en América	49
Janez Pavel II. v Ameriki	50
Pozabljen praznik (dr. SK)	50
Iz preteklosti zajemimo nauke za bodočnost	51
Kdo dela razdor?	54
Usodni dnevi — usodni koraki	62
Kaj misli Kissinger? (T. S.)	64
Izjava ("Tabor")	66
Mi (ik)	67
še en spokoren volk	68
Nemški teroristi in hrvaški emigranti (T. S.)	70
Iz društev	76
Naši mrtvi	77
Na uredniški mizi	80
Darovali so	III

